

مُشَارِقَاتُ الْقُرْآنِ

محل ادارہ :
درسعادتہ باب عالی جادہ سندھ
ادارہ مخصوصہ

انچھار :
مسکمزہ موافق آثار جدیدہ مع المکتوبہ
قبول اولنور
درج ابتدائی آثار اعادہ اولنور

دین ، فلسفہ ، ادبیات ، حقوق و علوم دین باحث ہفتہ لق رسالہ در

درسعادتہ منتخبہ سی ۵۰ پارہ در

قیرلادن مقوا بورو ایلہ کوندر پیرسہ سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلیر

درسعادتہ پوسٹہ ایلہ کوندر پیرسہ ولایات بدلی اخذ اولنور

مؤسسی : ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تاسیسی :
۱۱ نومبر ۳۲۴

سنہ لکی	القی آیانی	درسعادتہ
۶۰	۲۰	ولایاتہ
۸۰	۴۰	مملک اجنبیہ
۸۰	۴۰	

حکم بالحقیقه ایصال ایده جک دلائل شرعیه ، براهین عقلیه... بوتلری تماماً غائب ایدرسک. کندی منفعتی دوشونور ، عالمک راحتنی التزام ایتمزهک یوللری غائب ایدرسک ، الله یولندن اوزاق اولورسک ، یا داود .

حضرت داود پیغمبر ایکن ، باق جناب الله کندیسنه نه بیوردی . چونکه خلافت حقوقی پک بیو کدر . وظیفه غایت آغردر . قوللر اراسنده حق ایله حکم ایتمک ، قیل قدر عدالتدن ایرلامق ، بتون قوللرک حافظی ، حامیسی اولمق ، احکام شرعیه پی کوزتمک پک مهمدر . هرکسک حقوقنی محافظه لازم . اگر بویله یاغمازسه الله یولندن اوزاق اولور .

— اوزاق اولورسه نه اولور عجباً ؟

﴿ان الذين يضلون عن سبيل الله لهم عذاب شديد﴾ علی التحقیق اول کیمسه لکه الله یولندن صاپارلر ، سبیل حقدن عدول وانحراف ایدرلر... کیم اولورسه اولسون ، سن اول ، بشقه سی اولسون . اطلاق اوزره بیوریور ، بوراده کندیسه خطاب ایتمیور . ینه حضرت داودک خاطرینه رعایت ایدیور ، اسلوب غیبت اوزره « هرکیم لکه » دیور . چونکه نصیحت ایدرکن کندیسه خطاب ایلدی . شیمدی بوراسی وعید الهی در . کندی حقنه تخصیص ایتمیور . عمومیت اوزره ، اطلاق اوزره بیورور . هرکیم ایسترسه اولسون ، خلیفه اولسون ، سلطان اولسون ، وزرا اولسون ، وکلا اولسون ، یاخود بونلرک اعوان وانصاری اولسون... الله یولندن صاپارسه ، باطله میل ایدرسه ﴿ لهم عذاب شدید ﴾ اونلر ایچون عذاب شدید واردر ، شدتلی شدتلی عذاب . ایچون؟ ﴿ بمانسوا یوم الحساب ﴾ اونلر چونکه یوم حسابی اونوتیورلر . برحساب کونی وار ، روز جزا وار ، الله حضورینه کک وار . کندی هوای نفسانیلرینه اویدقیری ایچون طریق حق غائب ایدرلر ، آرتق اخرتی می دوشونورلر؟ انسان ظلمت هوا ایچنده قالرسه ، بالطبع یوم حسابی اونوتور ، الله حضورینه وار جغنی ذهنندن چیقاریر . ایشته بومقوله کیمسه لر حقدنه جناب باری : « کسب استحقاق ایتملرینه مبنی اونلری عذاب شدید کرفتار ایدم جکم » بیوریور .

بو آیت جلیله حضرت داووده خطاباً وارد اولمشدر : خلافت مسئله سنه دائر حضرت آدم حقدنه شرفزول ایدن استعیذ بالله ﴿ واذ قال ربك للملئكة اني جاعل في الارض خليفة قالوا اتجعل فيها من يفسد فيها ويسفك الدماء ﴾ نظم جلیلی بونک نظیریدر . ایلمک اول ادم بابامز بو عنوانه نائل اولدی . صوگرا دیکر انبیا کلدیلر کچدیلر . هر انبیاده خلافت یوقدر . خلافت عظمی سلطنته قائمدر . نافذالکلام اولمق ، قدرتی طابیتمق ، امرینی یوروتمک ... هر پیغمبرده بو خاصه یوقدی . دنیاده بی نهایت پیغمبرلر ، پک چوق انبیا بنی اسرائیل کچدی . اکثریسنک وظیفه لری یالکز تبوت ، یالکز رسالت ایدی . عالی دعوت ایدرلر . دیکله ین دیکلر ، دیکله مین دفع اولور کیدر . بر

حتى هر برینه کوره ، کندی قولنه مخالف اعتقادده بولنان دیکری کأن او مخالفتی سببیه بالکلیه شریعت اسلامیه خارجنه چیقمشدر . او آنده هیچ بری سائر ائمه دینکده هدایت الهیذن حصه یاب اولدقیرینه ممکن دکل قائل اولماز .

علمیزانه واقف اولان ذات ایسه آنلره اصلاً بکزه مز . سرور واطمئنان ایچنده اریکه نشین حزم و وقار اوله رق ، میزانک ایکی کفه سیله بالموازنه ، اقوال مجتهدیندن هر بر قول اوزرینه اقتضاً ایدن حکمی ویرر . هیچ بر قولی ، میزان شریعتک تحفیف ویا تشدید مرتبه لری خارجنده کورمز . بلکه وسعتنه نظرله شریعت سمحایی بالجمله اقواله قابل کورور .

اقره استیاف رئیس

ماهدی وار

عمر لطفی

مَوْلَا عِظْمًا

محرری

مقرری

ح . اشرف ادیب

مناسقلی اسماعیل حق

۵۸ درس — ۱ مایس ۲۲۵

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم . بسم الله الرحمن الرحيم .
﴿ ياداود انا جعلناك خليفة في الارض فاحكم بين الناس بالحق ولا تتبع الهوى فيضلك عن سبيل الله ان الذين يضلون عن سبيل الله لهم عذاب شديد بما نسوا يوم الحساب ﴾
صدق الله العظيم . سورة ص ، جزؤ : ۲۳

﴿ ياداود ﴾ اول زمان کندیسنه خطاب ایلدم ، الله تعالی بیورر ، دیدمکه : یاداود ﴿ انا جعلناك خليفة في الارض ﴾ علی التحقیق بن عظیم الشان ! عظمت الهیه مله سنی یر یوزینه خلیفه ایلدم . قوللریمه کوندردم . نبوت ورسالتدن بشقه سکا سلطنتده احسان ایلدم . اولیه ایسه مادامکه خلیفه سک ، ﴿ فاحکم بین الناس بالحق ﴾ وظیفه کی کوزت . ناسک آره سنده ، قوللر بیننده دائماً حق ایله حکم ایله . عدالت ، انصاف مقتضاسی نه ایسه آنکله عمل ایدم سک . بنم امریمه کوره حرکت ایلیه سک . ﴿ ولا تتبع الهوى ﴾ صاقین کندی هوای نفسانیکه اویمایه سک . امر هوا ایله حکم ایتمه سک . هوای نفسانییه تابع اولور ایسه ک ، قوللریمه کندی ارزوکه کوره تحکم ایدر ایسه ک ، صوگرا نه اولورسک ؟ ﴿ فیضلك عن سبيل الله ﴾ او اتباع هوا ، سنی نه یابار ؟ اللهم یولندن اضلال ایدر ، ضلالته دوشورر . اول وقت طوغری یولی غائب ایدر ، کراه اولورسک . ﴿ سبيل الله ﴾ الله یولی دیمکدرکه بوراده حکم حقه موصل اوله جق دلائل و براهین دن عبارتدر .

مقامنده یاداوود بیورمشدر. پادشاهلره، خلیفه لره، امرایه، وزرایه، هپسینه نصایح عالیه ویریور.

که تر از ان خلیفکی دادیم

سوی خلق را ازان فرستادیم

سکا بن خلیفهک ویردم، نیچون؟ اوت، نیچون سنی خلیفه کوندردم، نیچون سکا سلطنت ویردم، نیچون سنی هرکسه سودیردم، بتون ملته نفوذکی کچیردم؟ اوت! یاداوود، بیلیرسک یا، بونلری نیچون یایدیم؟

تادهی ملک را زعدل اساس

حکم رانی بعدل بین الناس

ملکه، یعنی ممالک اسلامییه عدالت تملی قویهسک. عدالت اساسی اولمازسه بنای مملکت ییقیلیر. بتون بلاد اسلامیهک اساسی عدالتدر. او اساسی قورهسک.

ناس آراسنده عدالتله حکم ایدهسک. ظالمردن مظلوملرک حقنی آلهسک. هرکیم هرکیمه تجاوز ایدرسه باشنی آزهسک. قصاصه قصاص، هرنه ایسه حکم شرعی اجرا ایدهسک.

هرکه رانه زعدل دستورست

از مقام خلیفکی دورست

هرکیمده که عدالت دستوری یوقسه ایی بیلسون که خلیفه لکدن اوزا قدر. خلیفه لکدن اونده اثر یوقدر.

آنکه کیر دستم زدیو سبق

عدل چون خواندش خلیفه حق

اللهک امرینی طوتما یوبده شیطاندن ظلم درسی آیرسه عدالت هیچ اوکا «خلیفه الله» دیرمی؟ هیچ او یله کیمسه یه «اللهک خلیفه سی» عنوانی ویریه بیلمی؟ تسویلات شیطانیه یه تابع اولور. الله قانونی، شریعتی براقیرده شیطان نصل وسوسه القا ایدرسه، نه یولده تخریب بلاد، تعذیب عباد حصول بولورسه او یولده حرکت ایدر. قانون عدالت آگاه اولان اوکا «خلیفه» دیرمی؟

پیشه کرده خلاف فرمان را

کشته نایب مناب شیطان را

الله فرمانک خلافتی عادت ایدمش، او حالده شیطانک منابه نایب اولور؛ «خلیفه شیطان» عد اولنور.

بو بیانات عالیه هپ بو آیتدن آلمش. (فیضک عن سبیل الله) اگر سن نفسکه او یارسهک، شیطانک تسویلاتنه قاپلیرسهک سبیل حقندن صاپارسک، ضلالته دوشرسک، او حالده کیده جکک یول شیطانک یولی در. فی الحقیقه شیطانک خلیفه سیسک.

اللهک ولیلری اولدینی کبی شیطانکده ولیلری وار، صورت حقندن کورونه رک ولیلک دعواسی ایدنر آز دگل در، (نقاتلوا اولیاء الشیطان) نظم جلیلی بو سوزمزرک شاهدیدر، هر زمان صورت حقندن کورونن برطاقم دجاللر، بک چوق منافقلر

شی یا بامازردی. اما بعضیلرینه رب العالمین نبوتله برابر سلطنت، خلافتده ویردی: نافذ الکلام قیلنمش، غزایله مأمور ایدمش، جهاد فی سبیل الله کندینه، امتنه فرمان بیورلمش. ایشته حضرت داود بوزمره جلیله دندر.

حضرت داود علیه السلام، معلوم! جالوتی هلاک ایتدی. جالوت نامنده بر ملک جبار وار ایدی، عمالقه دن ایدی. اورته لغه ظلم ایدردی. الله طالوت حضرت ترینه امر ایتدی، حضرت طالوت عسکر یله برابر کیتندی، حضرت داودده برابر ایدی، الله نصیب ایتدی، داود او جالوتی اولدوردی، (ولما برزوا لجالوت و جنوده...) قصه جلیله قرآنده مذکوردر، اونلر بک غلبهک ایدی، طالوتک عسکری ایسه آزلق ایدی، اصحاب بدر مقداری اوچیوز اون اوچ کشی ایدی. فقط حضرت داودده برابر ایدی، او وقت دهها کنج ایدی. جالوتی اوقله اوردی. او ظالمی تلف ایلدی. (وقتل داود جالوت فاتیه الله الملك وعلمه ما يشاء ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لفسدت الارض ولكن الله ذو فضل على العالمين) حضرت داود جالوتی قتل ایتدی، اوقله اوردی، اولدوردی. الله تعالی او زماندن اعتباراً داودک شانی، شهرتی بیولندی: کندیسنه ملک وسلطنت ویردی. دیلدیک شیلردن تعلیم بیوردی.

اگر جناب بارینک بعض ناسک شرینی بعض عبادی واسطه سیله دفع وازاله بیورمسی اولمسه ایدی پر یوزی باشند باشه فاسد، بتون ممالک ویران اولوردی. سائقه جهالتله، صولت وحشیانه ایله انسانلر یکدیگری محو ایدرلردی. لکن الله عالینه فضل و عنایت صاحبیدر. انتظام جهانی صیانت بیورمقدمدر. سنت جاریه سبجانیه سی بویله در. [نصل که «۳۱» مارت حادثه شقاوتسکارانه سنی ده شانلی اردومز ایله باصرددی. او منور فکری دلاوزان واسطه سیله باغی و طاغی حریفلرک صولت جاهلانلرینی اوزرمزدن دفع بیوردی ده بو سایه ده بتون کائناتی دائره هلاکدن. عزیز و مقدس دین و ملت، بالجمله عثمانیلری اضمحللادن خلاص ایلدی، بو فضل و عنایتی آشکار کورندی. فله الحمد علی ذلك]

صوکر حضرت طالوت کریمه سنی ده اوکا تزویج ایتدی. وفات ایدنجه مقامنه کچدی، کندیسنده نبوت، خلافت، سلطنت، هپسی جمع اولدی. حضرت داود عدالتله حکم ایلدی. دنیایی دوزلندی. چوق ظالملرک وجودینی اورته دن قالدیردی.

جناب الله (یاداود انا جعلناک خلیفه فی الارض) بیوربیور. ایشته بوکا دائر (سلطان العارفین مولانا جامی) کوزل کلاملر ایراد ایتمش. «سلسله الذهب» کتابنده بو آیتدن بحث ایدیور. بر طاقم نصایح استنباط ایدیور. بیورورکه:

نص قرآن شنوکه حق فرمود

در مقام خطاب یا داود

قرآن کریمده کی نص جلیلی کورده عبرت آل. الله تعالی خطاب

چشمہ دن صو ایچدی . آتی باغلا دی : قوشاغنی ، بلند کی کمری بر طرفہ قویہرق چشمہ نك آرقہ سنہ طوغرو کتدی ، حاجتی کوزدی ، نہ یاپدیسہ یاپدی : صو کرا کلدی ، قوشاغنی آدی : ہر نصلسہ کمرینی اونوتدی : آتہ بندی ، کتدی . فقط حضرت موسایی کورمدی : او ، بر آغاجک آتہ او طورمش ، کال دقتہ بو احوالی تعقیب ایلووزدی ، چونکہ صراق ایتشدی : باقم عجا نہ اولہ جق ؟ ...

آرادن بر آز کچدی . بر چوجق کلدی . اون بش یاشنہ یقین : باقدی اورادہ بر کر طور بیور ، آدی ، بلنہ صارڈی ، کتدی ، حضرت موسی اونی دہ کوردی .

آرادن برمدت دہا کچدی . بر اعمی کلدی . ایگی کوزدن علیہ . کورمز بر آدجغز . بیچارہ بر زوالی . اصول ایلہ چشمہ یہ کتدی . آبدست آدی . چشمہ نك بر کناری نہ چکیلدی . قبلہ یی تخمین ایتدی . نماز قیلدی . اعماتم سلام و پروبدہ فالقہ جفی بر صیرمدہ حضرت موسی باقدی کہ قارشودن او آتلی کلیور . قوشدیرہرق کلدی ، بیوک بر تلاشلہ ، باقدی چشمہ اوزرنده کمری یوق . یولہ خاطرینہ کلش . مالنی آلسق اوزرہ دونمش . طوتوندی اعمایہ : - بنم کرم واردی بورادہ ...

— ای ؟ ..

— سن الدک ، ویر .

— امان اوغلم ، بن اعمایم . نہ کوزم وار گورہ جک ، نہ قدرتم وار آلہ جق . بن شیمدی کلدیم . آبدست آلم ، نماز قیلیم . بنم اولہ شیدن خیرم یوق .

— یوق ... الاسن آلدک . شیمدی یا کمری ویررسک ، ہر کیمہ ویردکسہ سویلرسک ، یا خود سنی بورادہ ہلاک ایدرم ...

— امان ایتہ ، ایلہ ، فلان ...

هیچ کار ایتدی . حریف طوقائی اعمایہ پرلشدیردی . اودہ کندیسنی قورومق ایچون صوپاسنی سپر اتخاذا ایدہ جک اولدی . حریف کوپوردی . پاٹ ، پوط ... ذاتا اعمادہ قدرت ، مجال یوق ... دوشوب اورادہ اولدیمی ؟ .. اونک اوزرینہ آتلی دہ اورادن چکلوب کتدی .

حضرت موسی سیر ایدیور : — یارب ، دیدی ، بن عبرت کورمکہ کلدیم ، اما حیرتدہ قالدیم . نصل شیدر بو ؟ عدالت الہیکہ موافق کلیور ...

— شمدی آکلارسک ، یا موسی ! ..

خطابی کلدی . قوللر بیلمز لر . انسانلر ، اسرار الہیکہ واقف دکلر . غیبہ اکاہ اولہ مازلر کہ اسرار الہیکہ خبردار اولسونلر . فقط باق شمدی حقیقی بیان اولونجہ بودہ عدالت اولدینغنی آکلارسک .

— ہانی او آتلی کلدی ، کمرینی اورادہ بر اقدی ، صو کرا بر چوجق کلدی ، کمری آلدی ... ایشٹہ اوچوجکک باباسنک او آتلی دہ آلہ جفی واردی ، خدمتندہ بولنمشیدی ، حتی قالمشیدی ، صو کرا اولدی ،

بولنور . تسبیح اللہ ، ذکر دینندہ ، مسواک باشندہ ، اورتدہ کزینیر ، عالمہ مخلص کورونور ، نصیحت ویرہ جکم دیہ خلقی اضلال ایدر ، بینلرینہ تفرقہ دوشورور ، عباداللہی بر برینہ قاریشدیرر ، سفک دمایہ بادی اولور ، نصل کہ ہزاران اسقلہ امثالنی کوردک .

اولیای رحمن ایلہ اولیای شیطان آراسندہ فارق پک چوق علامتار واردر ، فقط ہر کس فرق ایدہ مز . شیخ الاسلام ابن تیمیہ حضرت تلمینک بومقصدہ دائرہ بیوک بر اثری واردر ، صورت ظاہرہ دہ حریرلر عابد ، زاہد کورونور . لکن فرصت بولدقہ بیچارہ لری ، سادہ دللری اضلال ایدر لر . اونلرک ایچندہ برطاقم ملاملردہ واردر ، ہر شیئی ، بتون احکام شرعیہ یی تاویل ایدر لر . بزطاقم اوہام و خیالاتہ دوشمشلر ، تاویلات باطنیہ صائمشلر ، عباداللہہ درلو درلو افسانہ لر نشر ایدر لر . (حذلہم اللہ و دمرہم اجمعین) ایشٹہ مولانا جامی بویت شریفہ بولنری تشہیر ایدیور :

پیشہ کردہ خلاف فرمان را

کشتہ نائب مناب شیطان را

بعده بیورور :

حق زیشاہان بغیر عدل نخواست

آسمان وزمین بعدل بیاست

اللہ ، شاہلردن ، بادشاہلردن عدالتدن باشقہ برشی ایستہ میور . وظیفہ لری اودر . زیرا یر ، کوک عدالتہ دورور ، حفظ اولنور . زمین و آسمان اللہ قدرتیلہ دورور . قدرت الہیکہ حکمت اوزرینہ در . عدالتہ قائم در . اگر عدالت الہیکہ اولمازسہ نہ یر قالیر ، نہ کوک . کائنات نظام و انتظامندن چیقار . انسانلر حیوان کبی بر برلرینی یر لر ، تلف ایدر لر . اللہ غیرتی ظہور ایتسہ ، عدالت الہیکہ حکم فرما اولسہ نظام و انتظام کائنات زیروزبر اولور . (لوکان فیہما الہیۃ الا اللہ لفسدتا) اللہدن باشقہ حکیم یوقدر . فقط عدالت الہیکہ اولہ بزم آکلادینمز کبی دکل در .

حق قولندن انتقامن ینہ عبدیلہ آلیر

بیلمین علم لدنی اونی قول یاپدی صانیر

اللہ قولندن انتقامی ینہ قولی ایلہ آلیر . فقط علم لدنی بیلمینلر غفلت ایدر لر ، مجازات واقعہ یی بر قول کندیلکنندن یاپدی ظن ایدر لر . حضرت موسیایہ بر کرہ خطاب عزت کلدی :

— یا موسی ! ایسترمیسک بر عجائب شی کورہ سک ، اسرار الہیکہ مشاہدہ ایدہ سک ؟ ہایدی کیت فلان درت یول آغزندہ بیوک بر چشمہ واردر ، اورالردہ بر یردہ دور ، سکا بر عبرت کوسترہ جکم ...

حضرت موسی کتدی ، او یری بولدی . چشمہ اطرافندہ بر آغاج آرقہ سنندہ دوردی . بر خیلی زمان بکلدی ، نہ کلن وار ، نہ کیدن . فقط ہوادہ صیجاق . کونشک حرارتلی بر زمانی . ہر کس ایشندہ ، کوجندہ . بر خیلی بکلدی . نہ دن صو کرا باقدی کہ قارشودن بر آتلی ، بر سواری کلیور . طوغرو چشمہ باشنہ کلدی . آتدن ایندی ، پک زیادہ حرارتہ دوشمش ، پک زیادہ صوصامش .

طمع ایله عدالت، آتشله صودر . یعنی عدالت صودر ، طمع ایسه آتشدن . بریده طورورمی ؟ البت یا اوونی سوندورر، یا خود بریکی اوونی قورودور . اونلر ایکیسی بریده قرار قیتله ماز : اونک ایچون حدیث شریفده وارد اولمشدر :

(نلتک مهلکات شح مطاع وهوی متبع و اعجاب المرء برأیه) جمعیتی بر حدیثدر . چوق کوزلدر . انسانی هلاک ابدی به سقوق ایدن شیر نهدر ؟ اوچ شی در دیور حضرت پیغمبر افندمنز :

۱ - (شح مطاع) اک برنجیسی شح مطاعدر ، یعنی اطاعت اولونان، مقتضاسنجه حرکت اولونان شحیحلك، حریصلک . (ومن یوق شح نفسه فاؤلئك لهم المفلحون) نظم جلیلی یوقی ؟ « شح » او دیمک . دنیا ده فلاح بولانلر کیملردر ؟ هرکیم نفسی، کولکنک طمعنی قیرمش سه اونلر فلاح بولورلر . هر شینه، هر کسک مائه حریص اولانلر، حسد ایدنلر دائما اوتته کنی بریکی صویوب، هر منفعتی کندینه چکمک ایسته نلر هلاک اولور کیدرلر . هر کسده حرص وار، لکن اویماملی . اگر هوای نفسانیسته او یارسه، حرصیله، حسدیله او یولده هر کسه معامله ایدر سه هلاک اولور .

۲ - (وهوی متبع) کندیسته اتباع اولونان هوای نفسانی که درس سابقلمزک برنده بوخصات ذمیجه به دائر تفصیلات و افیه اعطا اولونمشدر .

۳ - (واعجاب المرء برأیه) کندی عقلنی بکنمک . کیسه یه دانشماق . مشورت نه ایمش ، مذاکره نه ایمش ؟ هیچ کیسه نیک عقلنی بر شینه ایرمز . یالکنز کندی عقلنی ایرر فکر نده بولونمق ... استبداد او در . انسان او یولده کیدر سه هلاک اولور . و اونک هلاکی هلاک عمومی یه سرایت ایدر . چونکه رأس کارده بولنان کیسه نیک فنالنی عمومی سرایت ایدر . وجودنی ازاله ایتمدن دنیا تمیزلغز . آنک ایچون بو اوچنی صایمشدر حضرت پیغمبر . هرکیم او یولده تعلیمات و یرر سه ، طوغرو سویلر سه دشمن اولور ، بر اثر ذکاوت ابراز ایدر سه محوینه چالیشیر . اللهم نورینی سوندورمک ایستر . (یریدون لیطفنوا نور الله) الله جمله مزی منام غفلتدن ایقاظ ایلیه . طمعله عدالت آتشله صودر . نصل بر یرده بولنورلر ؟ خلیفه ده ، سیرت پیغمبر اوله جق . پیغمبر مسلکنه کیده جک . خلفای راشدین حضراتی نه یولده حرکت ایتدیلر ؟ حضرت عمر کیجه لین بالذات کندیسی کزردی . حتی بر دفعه عشره مبشره دن عبدالرحمن بن عوف ایله کزرکن ، کیجه قارانلغنده مدینه خارجه چیقمشدی :

— الله بزه امانت ایتمش قوللرینی ، یردی ، اونلر او یویه جق ، بز کزه جکنز . بر ضرر اولور سه بکا صوره جق ...

اوقدر عدالتی واردی . کزرکن برده باقدیلر ، اوافق بر چادر قورولمش . بر غریب اولدیغنی اکلادیلر :

— باقلم . نه دردی وار اکلایلم . نه مشکلی وار دیکله یلم ...

اونودلدی . فقط الله اونوتمدی . ایسته بوکون اوچوجق باباسنک حقنی آلدی . او یاره باباسندن قاله برحقدر .

— پکی ، یا اعمانک صوچی نه ایدی ؟ ..
— اوونی شمندی بویله صالح کورورسک ، دکلی ؟ الله تسبیح ، دینده ذکر ، باشنده عمامه ... اولسه اولسه بوقدر زاهد اولور ...
ظاهراً بویله اولان شو حالک حقیقتی مدهشدز . بوسنک صالح ظن ایتدیکک اعما وقتیه او آتلی نیک باباسنی اولدورمشدی . صوکر ا قاجدی ، صاقلاندی ، آرادیلر ، بوله مدیلر . صوکر ا بر قضایه اوغرادی . خیلی زمان بویله سوروندی . ذلیل و مسکین جزاسنی چکدی . نهایت مقتولک اولادی اولان او آتلی بو اعمایی اولدوردی . باباسنک قصاصنی آلدی . عدالت یرینی بولدی . واقعا او ، باباسنک قاتلی بو اولدیغنی بیلمیوردی . فقط الله بیلمیوردی .

بویله در . زمان کچر ، لکن حق کچمز ، عاقبت الله عدالتنی کوستردی . ایسته اوونی دیور حضرت مونا :

عدل ... الخ

الله پادشاهلردن عدالتدن باشقه برشی ایسته میور . عدالت اولسه انسانلر بر برلرینی یرلر عدالت مطلقا یرینی بولور . اما یر ، کیج ...
مطلقا حق قولندن انتقامی یه عبدی ایله آیر بیلمین علم لدنی اوونی قول یاپدی صصائیر صوکر ا دهانهلر بیورور :

چون ... الخ

« شاه » دیدیکک ملتی محافظه ایدمک چوباندر . قیون کبی در عبادالله . حدیث شریفله بو ثابتدر : (کلکم راع وکلکم مسئول عن رعیتة) راعیسکنر هیکز . هیکز رعیه سندن مسئول اوله جق . بویله در . بتون پادشاهلر چوباندر . بتون اهالی رعیه سی در . بر اوده ده بویله در . او اوک بر رئیس اولور ، که او عائله نیک چوبانی دیمکدر . او آدمک زوجه سی اولور ، قیزی اولور ، همشیره سی اولور ، اولادی اولور ، خدمه سی اولور ... بونلرک هپسندن مسئول برینی اولور که اونلرک چوبانی در . باقی نه بیورور حضرت مولانا :

چون شبان را کارزار کرک بود

رهمه را زان آفت بزرک بود

معاذالله ، دیور ، اگر چوبان قوردک یاپه جنی شیرلی یابارسه ، اونک معامله سیله معامله ایدر سه ، یرتیجی اولور سه چاره نهدر ؟

چوبان قورددن محافظه ایدمکدی . اگر چوبان کندیسی قورد اولور سه آرتق سلامت بیتر .

هرکه را ... الخ

هرکیمک کوکلی عدالته میل ایدر سه ، « عدالت یاپیم » یرسه اوکا سویله که خلقک مالندن الی چکسون . خلقک مالنده کوزی اولور سه عدالت یاپه ماز . خلقک مالندن طمعنی کس . کسمزسه ک عدالتی اجرا ایدمک . نیچون ؟

طمع ... الخ

کلدی ، حضرت عمر بالذات آتشی جانلانیدردی ، اونلری اصولی دائره سنده قاریشدیره رق بیه جک برشی یابدی ، چو جو قلی او یاندیردی ، بالذات الیه بسته دی ، قادی نده یدی ، زواللیر بر پارچه کندیلرینی طویلادیلر ، بونک اوزرینه حضرت خلیفه صوردی :

— شیمدی عمره حقی حلال ایدرمیسک ؟

— شیمدیلک حلال ایدرم ...

« شیمدیلک » دیور . چونکه ایلرینی دوشونور . صوگرا قادی آدی . نزهه کتورمک لازمه کتوردی . قادی نه ، چو جو قله تخصیصات باغلا دی . اداره لیزی تأمین ایتدی .

حضرت فاروق دائماً او یله دیورلردی : — برکوپریدن کچرکن برکینک آیغنی اینجنیرسه الله بکا صوره جق : « نیچون بن سنی بر خلیفه یاپدم ؟ نیچون او کو پرونک بوزوق یرینی یاپدیرمدک ؟ کورمدک ، آراتمدک ، صورمدک ؟ مملکتک حالی تحقیق ایتدک ؟ .. » الله بکا صوره جق . خلافت آغیر بر یو کدر .

(یاداود انا جعلناک خلیفه فی الارض فاحکم بین الناس بالحق ولا تتبع الهوا) قرآنده اولورسه بو ، آرتق دوشونملی . حضرت داود ، که پیغمبردر ، هیچ هوایه تابع اولورمی ، حقیقتدن آیریلیرمی ؟ او یله ایکن الله امر ایدیور . قیاس ایتلی . صوگرا کلنر عبرت اللمی . — اکر بویله یامازسه ک سکا عذاب ایدرم ! ..

پیغمبره قارشی بوسوزی سویلیور . صوگرا کلنر بویوله کتمزلرسه عذاب چکمزلمی ؟ هم دنیا ده ، هم آخرتده عذابی شدید . شد مشکل ... الخ ...

آه ، دیور جامی ، بوکون طوغرو یوله کتمک پک مشکل . بر چوق پادشاه اولانلر پاره پی چکیورلر ، قوللرک حقی یرلر . یتیملرک حقی غصب ایدرلر ، حقوق ملت غصب ایدرلر ، زر و سیمه طاپارلر ، نلب سلیم صاحب اوله مازلر ... نهایت عاقبتلری ده وخیم اولور . نه دیاسندن خیر قالیر ، نه آخرتندن .

الله جمله امت محمد خیرلی سلامتیر احسان ایلسون . جمله مزیمی راه استقامته ایصال ایلسون . بوکون بو قدرله اکتفا ایدلم . کله جک درس ده زیا ده بوبابده ایضاحات و یررز . خلافت چونکه پک بیوک شیدر . بونک حقنده سویلنه جک پک چوق شیلر واردر . خلافتک شرائطی ، ارکانی ، وظائفی وار . نصل بر مقامدر بو ؟ وظیفه سی نهدن عبارتدر ؟ مسئولیتی نصلدر ؟ اسلامیت خلافتی نه صورتله تلقی ایتشدر ؟ ایشته بوزالرینی کله جک درس لرده ممکن مرتبه ایضاح ایده جکزر . جناب حق پادشاه ذیشانمزی عدالتله ، استقامتله ، کمال امن وعافیتله تحت هایونلرنده برقرار ایلیه ! آمین ... ثم آمین .

۵۸ نجی درسک صوکی

یارین ان شاء الله تعالی . بر مانع ظهور ایتمزسه ، حضرت استاد محترم آیاصوفیده درسه چیه جقلردر .

دیدیلر . او طرفه طوغرو نوجه ایتدیلر . باقدیلر ، برچو جق آغلامه سی ، بر بیچاره قادی ن فریادی ایشیدیلور . براز دها تقرب ایتدیلر ، دیکله دیلر . جانخراش بر سسله قادی نجغز هم آه ایدیور ، هم بر شیلر سویله نیور :

— یارب ! سن عمر دن بنم حقی آل . کیم بیلیر ، او ، شیمدی نزهده آرامکزین حیات اولیور . قارنی طویورمش ، اویویور ، استراحت ایدیور . بزایسه بوراده اوچ چو جقه برابر اوچ کوندنبری آچ ، چپلاق ایلکیورز . نه بر لقمه آکمک و یرن وار ، نه حالمزی صوران . عدالت بونی می اقتضایدیر ؟ بنم قوجهم شهید اولسون ، ملت اوغورنده جانی فدا ایتسون ده بوکون ملت و خلیفه اونک عائله سنه لاقید قالسون ... حضرت عمر پک غلیانه کلدی . پک محزون و متأسف اوله رق براز دها ایلریدی . سسلندی ، استیدان ایتدی : — مساعده وارمی ، یانکزه کله ؟ نزه دن کلدیکز ، دردی کز نه در ، اکلا یه لم ؟

— اللهم امرینه ، شرع شریفه رعایت ایتک شرطیله کامکز ، دیدی . قادی ن اورتوندی . کیردیلر . امان یارب نه دهشتلی حال ! نه حجره سفالت ! .. بر طرفه ایکی بیچاره چو جق بی تاب یاتیور ، بریده بر دیکری حزن حزن آغلا یور ، دیکر طرفه بر تجره صو ایکی اوچ آتشک اوستنده مجهول بر خدمتی ایفایه حاضر لانیور . قادی نک تاب وتوانی کیلیمش ، با یغین بر حالده طوریور .

صوردیلر : — سز کیمسکز ، نه یه کلدیکز بورایه ؟ — بن غریب الدیار بر بیکم . زوجه شهید اولدی . سو قالرده قالدق . خلیفه حضرت عمر بز ی هیچ کورمدی . کوزتمدی . بیکس و بیوایه قالدق . — تجرده نه قاینایور ؟

— هیچ ! .. نه اوله جق ؟ بر آز صوقویدم . چو جقلری آلداتم ایچون . اونلر اغلا دجه « آنا ، اکمک ... » دیدکجه « ایشته اولادم ، شمدی پیشه جک ... بر آزا بکله .. » دهرک اوچ کون اوچ کیجهدر بیچاره لیر بر انتظار الیم ایچنده ایلکه یورلر . اقشامدن بری تجره نک اطرافنده او طوروب دو مانلری سیر ایتدیلر . ایکیسی نهایت بی تاب دوشدی ، او یودی . بری ده حالا آغلیور . بو تجره دن حیات بکلیر ... — کوردک می یا ابن عوف ؟ دیدی حضرت عمر ؛ الله بونی بزه صورمایه جق می ؟

هان برابر کتدیلر ، بر طور به اون ، بر آز یاغ ، بر خیلی لوازم الدیلر . حضرت عمر بونلری آرقه سنه یوکلندی . عبدالرحمن ابن عوف : — امان ایتدم ، دیدی ، مساعده ایدک ، بن طاشیهیم ... — خایر ، دیدی ، اصل آغیر یوک بنده در . خلیفه بن ایم . سن وزیر مسک . بوکون طاشیازسه م یارین الله کیم بیلیر نه یوکلر طاشیده جق ، نه عقوبتیر یوکلده جک ...

(التبر المسبوك فی نصیحة الملوك) ده امام غزالی بر تنصیل یازمشد . بن قیصه سویلیورم . [۱]

[۱] مشارالیه بو کتابی لسان فارسی اوزرینه تألیف ایتشیدی . صوگرا تلامیندن بذات تعریب ایتمش ، صورت نفیسه ده مرده طبع اولمشدر .